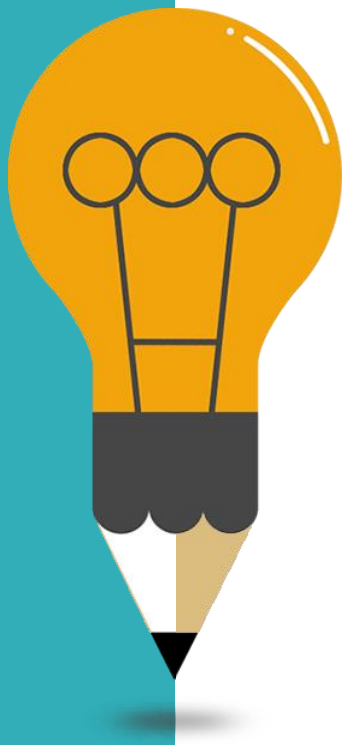

หน่วยที่ 4 การบันทึกรายการ เกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ

สาระการเรียนรู้

1. การบันทึกรายการของกิจการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. การบันทึกรายการซื้อสินค้ากรณีมีส่วนลดรับ
3. การบันทึกรายการเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ
4. การบันทึกบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวกับต้นทุนขาย
5. การปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป

การบันทึกรายการของกิจการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

การจัดทำบัญชีของกิจการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ยังคงปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยมีบัญชีภาษีซื้อ ภาษีขาย ภาษีมูลค่าเพิ่ม ลูกหนี้/เจ้าหนี้-กรมสรรพากร เพิ่มเข้ามา ทั้งนี้ผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลธรรมดาคนละบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ต้องยื่นแบบ ภ.พ. 30 พร้อมชำระภาษี (ถ้ามี) เป็นรายเดือนทุกเดือนภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปในอัตราภาษี 7% ของยอดรายรับ ซึ่งการบันทึกรายการที่มีภาษีมูลค่าเพิ่ม จะบันทึกดังนี้

1. บันทึกรายการเกี่ยวกับภาษีซื้อ

1.1 ซื้อสินค้าทั้งเงินสดและเงินเชื่อ

เดบิต	ซื้อสินค้า	XX
	ภาษีซื้อ	XX
เครดิต	เจ้าหนี้การค้าหรือเงินสด	XX

1.2 จ่ายชำระหนี้ ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน

เดบิต	เจ้าหนี้การค้า	XX	
	เครดิต เงินสดหรือธนาคาร		XX

1.3 ส่งคืนสินค้าและได้รับใบลดหนี้แล้ว

เดบิต	เจ้าหนี้การค้า	XX	
	เครดิต ส่งคืนสินค้า		XX
		ภาษีซื้อ	XX

1.4 เมื่อได้รับส่วนลดเงินสดจากการชำระหนี้

เดบิต	เจ้าหนี้การค้า	XX	
	เครดิต เงินสดหรือธนาคาร		XX
		ส่วนลดรับ	XX

2. บันทึกรายการเกี่ยวกับภาษีขาย

2.1 ขายสินค้าทั้งเงินสดและเงินเชื่อ

เดบิต	เงินสด หรือลูกหนี้การค้า	XX		
	เครดิต	ขายสินค้า	XX	
		ภาษีขาย		XX

2.2 ได้รับชำระราคาสินค้าไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

เดบิต	เงินสดหรือธนาคาร	XX		
	เครดิต	ลูกหนี้การค้า	XX	

2.3 รับคืนสินค้าทั้งที่ขายเป็นเงินสดและเงินเชื่อ

เดบิต	รับคืนสินค้า	XX		
	ภาษีขาย		XX	
	เครดิต	เงินสดหรือลูกหนี้การค้า	XX	

2.4 ให้ส่วนลดเงินสดเมื่อรับชำระหนี้

เดบิต	เงินสดหรือเงินฝากธนาคาร	XX	
	ส่วนลดจ่าย *	XX	
	เครดิต ลูกหนี้การค้า		XX

* ส่วนลดจ่ายจะคำนวณจากยอดขายสินค้าหักรับคืนสินค้า (ไม่นำภาษีขายมาคิด)

3. การปิดบัญชีเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.1 ถ้าภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ

เดบิต	ภาษีขาย	XX	
	เครดิต ภาษีซื้อ		XX
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม		XX

- หากยอดภาษีมูลค่าเพิ่มคงเหลือด้านเครดิตในวันสิ้นเดือน จะโอนเข้าบัญชีเจ้าหนี้

เดบิต	ภาษีมูลค่าเพิ่ม	XX	
	เครดิต เจ้าหนี้-กรมสรรพากร		XX

- ยื่นแบบ ภ.พ. 30 ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปเพื่อขอรับคืนเงินภาษี

เดบิต เงินสดหรือเงินฝากธนาคาร XX

เครดิต ลูกหนี้ - กรมสรรพากร XX

แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม
ตามประมวลรัษฎากร

ล้างข้อมูล
ภ.พ.30

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ----------
สาขาที่

ชื่อผู้ประกอบการ _____

ชื่อสถานประกอบการ _____

ที่อยู่ : อาคาร _____ ห้องเลขที่ _____ ชั้นที่ _____

หมู่บ้าน _____ เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ พรอก/ซอย _____

ถนน _____ ตำบล/แขวง _____

อำเภอ/เขต _____ จังหวัด _____

รหัสไปรษณีย์

โทรศัพท์ _____

การคำนวณภาษี

- ภาษีขาย
1. ยอดขายในเดือนนี้ { หรือกรณียื่นเพิ่มเติม (1.1) ยอดขายแจ้งไว้จาก (1.2) ยอดซื้อแจ้งไว้กับ }
 2. ลบ ยอดขายที่เสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 (ศูนย์)
 3. ลบ ยอดขายที่ได้รับยกเว้น (ถ้ามี)
 4. ยอดขายที่ต้องเสียภาษี (1.- 2. - 3.)
 5. ภาษีขายเดือนนี้
- ภาษีซื้อ
6. ยอดซื้อที่มีหลักฐานทางบัญชี { หรือกรณียื่นเพิ่มเติม (6.1) ยอดซื้อจริงไว้จาก (6.2) ยอดขายแจ้งไว้กับ }
 7. ภาษีซื้อเดือนนี้ (ตามหลักฐานใบกำกับภาษีของยอดซื้อตน 6.)
- ภาษีมูลค่าเพิ่ม
8. ภาษีที่ต้องชำระเดือนนี้ (ถ้า 5 มากกว่า 7)
 9. ภาษีที่ชำระเกินเดือนนี้ (ถ้า 5 น้อยกว่า 7)
 10. ภาษีที่ชำระเกินยกมา
- ภาษีสุทธิ
11. ต้องชำระ (ถ้า 8 มากกว่า 10.)
 12. ชำระเกิน ((ถ้า 10. มากกว่า 8.) หรือ (9. รวมกับ 10.))

กรณียื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเกินกำหนดเวลา หรือยื่นเพิ่มเติม

13. เงินต้น

14. เบี้ยปรับ

15. รวมภาษี เงินเพิ่ม และเบี้ยปรับที่ต้องชำระ ((11. + 13. + 14.) หรือ (13. + 14. - 12.))

16. รวมภาษีที่ชำระเกิน หลังคำนวณเงินเพิ่มและเบี้ยปรับแล้ว (12 - 13. - 14.)

การขอคืนภาษี

ถ้าประสงค์จะขอคืนภาษีที่ชำระเกินตามจำนวนเงินที่แสดงไว้ตาม 12. หรือ 16. เป็นเงินสด หรือโอนเข้าธนาคาร โปรดกรอกข้อมูลช่องข้างล่าง แล้วแต่กรณี
หากไม่ลงชื่อถือว่าของนำภาษีที่ชำระเกินเดือนนี้ไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนถัดไป เว้นแต่กรณียื่นเพิ่มเติม หากไม่ลงชื่อจะต้องยื่นขอคืนด้วยแบบ ภ.พ.30 เท่านั้น

เป็นเงินสด ลงชื่อ _____ ผู้ประกอบการ

โอนเข้าธนาคาร (ตามที่ได้อินกำกับฯ และ ได้รับอนุมัติจากสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแล้ว)

ลงชื่อ _____ ผู้ประกอบการ

กรณีมีสาขา ยื่นแบบแสดงรายการโดย :

- (1) แยกยื่นเป็นรายสถานประกอบการ เป็นแบบฯ ของ
 (1.1) สำนักงานใหญ่ (1.2) สาขาที่
 (2) ยื่นรวมกันที่ (ตามที่ได้อินกำกับฯ และ ได้รับอนุมัติแล้ว)
 (2.1) สำนักงานใหญ่ (2.2) สาขาที่

- ยื่นปกติ ยื่นเพิ่มเติมครั้งที่ _____ ของ ภ.พ.30 ซึ่งมีรูป ฝาปิดถ่ายเอกสาร
ถ้าพร้อมยื่นภาษี (ให้กรอกชื่อของ "✓" ลงใน " " หัวข้อพิเศษ) พ.ศ. _____
 (1) มกราคม (4) เมษายน (7) กรกฎาคม (10) ตุลาคม
 (2) กุมภาพันธ์ (5) พฤษภาคม (8) สิงหาคม (11) พฤศจิกายน
 (3) มีนาคม (6) มิถุนายน (9) กันยายน (12) ธันวาคม

สำหรับบันทึกข้อมูลจากระบบ TCL

บาท	สต.	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	1
<input type="text"/>	<input type="text"/>	2
<input type="text"/>	<input type="text"/>	3
<input type="text"/>	<input type="text"/>	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	5
<input type="text"/>	<input type="text"/>	6
<input type="text"/>	<input type="text"/>	7
<input type="text"/>	<input type="text"/>	8
<input type="text"/>	<input type="text"/>	9
<input type="text"/>	<input type="text"/>	10
<input type="text"/>	<input type="text"/>	11
<input type="text"/>	<input type="text"/>	12

คำรับรอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความที่แสดงในแบบแสดงรายการนี้ ถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ กรณียื่นแบบแสดงรายการเกินกำหนดเวลาหรือยื่นเพิ่มเติม ข้าพเจ้าขอลดเบี้ยปรับด้วย

ลงชื่อ _____ ผู้ประกอบการ

(_____)

ยื่นวันที่ _____

(ผลการตรวจรายการโปรดดูตามแบบฯ ด้านบนนี้)

การบันทึกการขายการซื้อสินค้ากรณีมีส่วนลดรับ

กิจการซื้อสินค้ามาแล้วขายสินค้าไป หรือกิจการที่ซื้อวัตถุดิบมาผลิตสินค้าหากได้รับส่วนลดรับส่วนลดจะหักจากราคาทุนของสินค้า ซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบต่อต้นทุนขายและสินค้าคงเหลือ ซึ่งส่วนลด(Discounts) แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1. ส่วนลดการค้า (Trade Discounts) คือส่วนลดที่ผู้ขายลดให้แก่ผู้ซื้อจากราคาที่ตั้งไว้เพื่อจูงใจให้ผู้ซื้อได้ซื้อสินค้านั้นๆ โดยจะกำหนดอัตราส่วนลดหรือกำหนดจำนวนเงินส่วนลดไว้ ผู้ขายจะบันทึกบัญชีขายสินค้าด้วยราคาที่ยกส่วนลดการค้าแล้ว ส่วนผู้ซื้อก็จะบันทึกบัญชีซื้อสินค้าด้วยราคาที่ยกส่วนลดการค้าแล้ว นั่นคือ **หักส่วนลดทันทีในวันที่ซื้อหรือขาย** จึงไม่บันทึกบัญชีส่วนลด

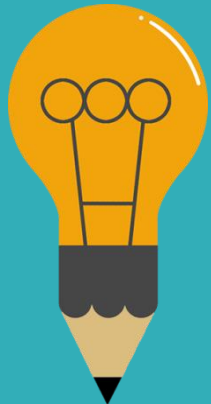
2. ส่วนลดเงินสด (Cash Discounts) คือส่วนลดที่ผู้ขาย(เจ้าหนี้) ลดให้ผู้ซื้อ (ลูกหนี้) เพื่อจูงใจให้ลูกหนี้ชำระเงินภายในกำหนดเวลาที่จะได้ส่วนลด ซึ่งส่วนลดเงินสดจะบันทึกในบัญชีส่วนลดรับด้านลูกหนี้หรือส่วนลดจ่ายด้านเจ้าหนี้ ซึ่งทางด้านลูกหนี้จะบันทึกบัญชีเกี่ยวกับส่วนลดเงินสด 2 วิธีคือ

2.1 บันทึกบัญชีวิธีหักส่วนลด (Net Method) สำหรับกิจการที่มีนโยบายที่จะชำระหนี้ให้ทันกำหนดเวลาที่จะได้รับส่วนลดเสมอ เพราะจะได้จ่ายเงินชำระหนี้ลดลงจากยอดที่เป็นหนี้เจ้าหนี้การบันทึกบัญชีจะบันทึกโดยเครดิต บัญชีเจ้าหนี้การค้าด้วยจำนวนเงินที่หักส่วนลดแล้ว (ราคาซื้อหักส่วนลดการค้าและส่วนลดเงินสด) แต่ถ้าหากชำระหนี้ไม่ทันกำหนดที่จะได้รับส่วนลด จะถือว่าส่วนที่จ่ายเกินจากบัญชีเจ้าหนี้การค้าเป็นค่าใช้จ่าย จะบันทึกบัญชีโดยเดบิตบัญชีขาดทุนจากส่วนลดที่ไม่ได้รับ

ตัวอย่างที่ 1 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 25X1 กิจการซื้อสินค้า 10,500 บาท ส่วนลดการค้า 500 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เงื่อนไข 3/10, n/30 ชำระหนี้ให้เจ้าหนี้วันที่ 25 ธันวาคม จะบันทึกบัญชีดังนี้

พ.ศ. 25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ธ.ค.	15	ซื้อสินค้า (10,500 – 500 – 300) ภาษีซื้อ (10,000 x 7%) เจ้าหนี้การค้า		9,700	-	10,400	-
	25	ซื้อสินค้าได้รับส่วนลดทันทีวิธีหักส่วนลด เจ้าหนี้การค้า		700	-		
		เงินสด		10,400	-	10,400	-
		จ่ายชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาที่ได้ส่วนลด					

บัญชีซื้อสินค้านั้นต้องหักส่วนลดการค้าและส่วนลดเงินสด (ส่วนลดเงินสดคิดจากยอด 10,000 x 3% = 300) ก่อนจึงบันทึกบัญชี บัญชีภาษีซื้อต้องคิดจากยอดซื้อตามใบกำกับสินค้าซึ่งหักส่วนลดการค้าแล้ว

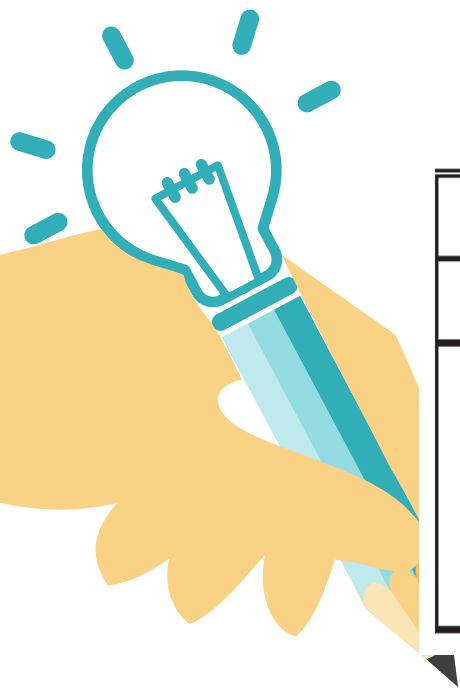

ถ้าหากกิจการไม่สามารถชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาที่จะได้ส่วนลด ตามตัวอย่างที่ 1 เช่น
 กิจการชำระหนี้เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 25X1 จะบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดรายวันทั่วไป

พ.ศ. 25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ธ.ค.	28	เจ้าหนี้การค้า ขาดทุนจากส่วนลดที่ไม่ได้รับ เงินสด จ่ายชำระหนี้เลยกำหนดเวลาที่จะได้ส่วนลด		10,400 300	- -	10,700	-

ในวันสิ้นงวดบัญชี กิจการยังไม่ชำระหนี้และเลยกำหนดที่ได้ส่วนลดเงินสดแล้ว ตามตัวอย่างที่ 1 กิจการชำระหนี้ เมื่อวันที่ 4 มกราคม 25X2 จะต้องปรับปรุงบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 25X1 ก่อนที่จะชำระหนี้โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

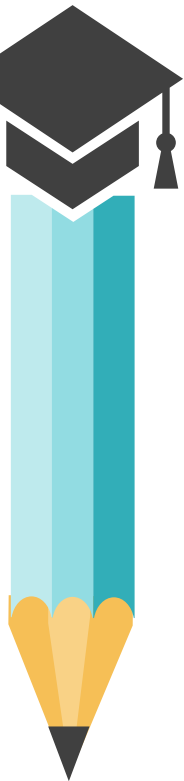
สมุดรายวันทั่วไป

พ.ศ. 25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ธ.ค.	31	ขาดทุนจากส่วนลดที่ไม่ได้รับ เจ้าหน้าที่การค้า ปรับปรุงบัญชีเจ้าหน้าที่การค้าเนื่องจากเลยกำหนดเวลา ที่ได้ส่วนลด		300	-	300	-

เมื่อบันทึกการปรับปรุงบัญชีในสิ้นงวดแล้ว ในวันชำระเงินจะบันทึกบัญชีดังนี้

สมุดรายวันทั่วไป

พ.ศ. 25X2		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ม.ค.	4	เจ้าหนี้การค้า เงินสด จ่ายชำระหนี้หลังจากปรับปรุงบัญชี		10,700	-	10,700	-

ถ้ากิจการชำระหนี้ไม่ทันกำหนดที่จะได้รับส่วนลด ก็ไม่ต้องปรับปรุงบัญชีเจ้าหนี้ การค้าจะบันทึกในวันที่ชำระหนี้เลย ตามตัวอย่างที่ 2 ถ้าหากกิจการชำระหนี้เมื่อวันที่ 4 มกราคม 25X2 จะบันทึกบัญชีดังนี้

สมุดรายวันทั่วไป

พ.ศ. 25X2		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ม.ค.	4	เจ้าหนี้การค้า เงินสด จ่ายชำระหนี้หลังจากกำหนดที่จะได้รับส่วนลด		10,700	-	10,700	-